

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemelat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Bine ați venit!

Sibiul, focarul spiritualității românești a Ardealului, s'a îmbrăcat în haine de sărbătoare ca să primească oaspeți înalți și iubiți. În șirul lung al momentelor mari din trecutul Sibiului ortodox, atât de fecund în realizări naționale și religioase, momentul împreunat cu sărbătoarea pogorării Duhului Sfânt din anul acesta, vine să se adauge, cu o strălucire și o însemnată unică.

Întreagă Biserica neamului, prin cei mai străluciți și mai autorizați reprezentanți ai ei, vine să comemoreze fapte mari realizate odinioară în această cetate a spiritului românesc și să-i dea lauda cuvenită pentru vredniciile de azi.

Catedrala mitropolitană a Ardealului, împlinind acum treizeci de ani de când se înalță în ea rugăciuni pentru neamul nostru și se oțlesc puteri pentru slujba cea mare în serviciul românismului, va avea în zilele Rusaliilor slujitor la altarul ei pe însuși Patriarhul Bisericii ortodoxe a întregii Români, pe I. P. S. Sa Dr. Miron Cristea. Inconjurat de-a dreapta și de-a stânga de II. PP. SS. LL. mitropoliții Nicodem al Moldovei și Nicolae al Ardealului, și de episcopii vechiului Regat și ai Ardealului, vom vedea simbolizată întreaga Țară românească, definitiv încheată, aducând mulțumită lui Dumnezeu lângă izvorul ceresc de unde primea putere rezistența noastră religioasă și românească și străduințele pentru unirea Ardealului cu Țara mamă.

România dreptcredincioasă a Ardealului, a cărei Biserică a trecut prin grele furtuni și restriști, vede acum, la pogorârea Duhului Sfânt, episcopatul Bisericii sale puternice și în plină expansiune evanghelică, întrunit frățeste la rugăciune și la sfat spre binele duhovnicesc al neamului.

Prin rugăciunea urmașului mitropoliților de odinioară ai Ungro-Vlahiei, împletită cu rugăciunea unei bogate pleiade de ierarhi din toate ținuturile românești, se va coborâ harul episcopesc peste cei doi vlădici nou aleși, al Clujului și al Orăzii. Peste prăpastia de durere deschisă la 1700 se aruncă puntea legăturii frățesti restabilite prin voia lui Dumnezeu mai tare ca voia dușmanilor.

«Astra» culturală ardeleană, cu cei 75 de ani ai ei de glorioasă împrăștiere a luminii și a puterii sufletești în inimile românești de dincoace de Carpați, se va bucura și ea în popasul festiv pe care-l face de binemeritata încurajare și apreciere din partea ierarhiei bisericești a României.

«Oastea Domnului», cu rândurile ei dese și entuziaste de suflete luptătoare pentru înnoirea spirituală a neamului, cu steagurile ei fremătând de fiorul Duhului dumnezeesc care le străbate, se adună și ea să asculte cuvântul de îndemn și de îndrumare al Părinților ei.

Căci momentul dela Rusalii nu e numai un popas de reprivire peste trecut și de mângâiere a sufletului pentru cele ce s'au putut face până acum cu ajutorul lui Dumnezeu, ci mai ales o încordare a puterilor pentru noui avânturi duhovnicești și naționale.

Inalt Prea Sfinției Sale primului Patriarh și înțeleptului cârmaci vizibil al Bisericii române, Inalt Prea Sfinției Sale învățatului Mitropolit al Moldovei, Prea Sfinției Sale luminatului și strădalnicului episcop Vartolomei al Râmnicului-Noului Severin, Prea Sfinției Sale episcopului Ghenadie al Buzăului care ne este vecin nu numai cu eparhia, ci și cu sufletul, Prea Sfinției Sale harnicului nou alesului episcop al Argeșului Grigorie, și Prea Sfințiilor Lor episcopilor ardeleni Vasile al Caransebeșului și Andrei al Aradului, — Sibiul le strigă din sufletul său iubitor, un românesc și frățesc: Bine ați venit!

Și venind aici ne aducem aminte de cuvântul împăratului Solomon, care zidind și el pe muntele Sion casă de rugăciune și văzând tot muntele acoperit de nor, zicea cu sufletul său inspirat: „Domnul a zis, că vrea să locuiască în nor. Și eu am zidit casă sfântă Ție, ca să locuiești într'însa în veac”.

Nor, negură și întuneric a fost pentru noi prin părțile acestea, multe veacuri dearândul, și din acești nori groși adeseori ni-au venit fulgere și trăznete, care au aprins satele noastre și au decimat pe credincioșii bisericii noastre dreptmăritoare.

De mult, în vremuri pe care nu le scrie istoria, eu văd aici soare, mult soare. Văd așezări de oameni blânzi și harnici, îmbrăcați în portul nostru românesc, dar închinându-se lui Zamolxe, muncind liniștit pământul și păscându-și turmele pe dealuri și văi.

Gastea Domnului la Sibiu

— In al 5-lea Congres al său —

PROGRAMUL SERBĂRILOR

Ziua I-a de Rusalii, 31 Mai

Ora 6 dimineața: Mai mulți duhovnici vor fi în catedrală și în capela mitropolitană pentru mărturisirea fraților și surorilor.

Ora 9: Liturghie slujită de I. P. Sfințitul Patriarh Miron, cu mare sobor de ierarhi și preoți. Hirotonirea episcopului de Cluj. Cuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului; cuvântarea noului hirotonit Nicolae al Clujului.

Împărtășirea celor mărturisitori cu sfințele taine. Binecuvântarea credincioșilor din partea I. P. S. Sale Miron, patriarhul României, împreună cu o cuvântare.

Din catedrală, lumea ostașilor, va trece în curtea Academiei teologice, unde se va cânta Domnului, bucurându-ne pentru cea de-a 5-a întâlnire a societății religioase.

Ora 3—6 după masă: Adunarea frățască în sala festivă a Academiei teologice, unde fiecare grupare reprezentată de Rusalii la Sibiu, își va putea spune cuvântul. Va fi un prilej, de-a se sfătui duhovnicește, de-a se rosti răspicat asupra mersului în viitor a lucrării legate atât de strâns de Biserica ortodoxă și de conducătorii ei legiuitori.

Ora 6: Priveghere în catedrala mitropolitană, cu toți ierarhii prezenți, în frunte cu I. F. S. Sa Patriarhul Miron.

Ziua a II-a de Rusalii, 1 Iunie

Ora 7—9: Mărturisirea celor sosiți numai Duminecă.

Ora 9: Sfânta liturghie, cu mare sobor de arhierii și preoți, în frunte cu I. P. S. Sa Miron, Patriarhul României.

Hirotonirea episcopului de Oradea, împreună cu vorbitorii de cuvânt. Vorbirea P. S. Sale Nicolae al Orăzii, ca unul care a activat în ogrorul Oștii, va fi de o deosebită însemnată pentru lumea ostașilor.

Ora 11¹/₂: După obiceiul din anii trecuți, cortegiul, drapelele și cu praporii

în frunte, va purcede spre sala «Thalia», unde va avea loc adunarea sărbătorească.

Ora 12: În sala «Thalia» se vor ținea cuvântările conducătorilor mișcării duhovnicești. —

Mare însemnată va avea cuvântul pe care-l va rosti I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului. Asemenea bucuria adunării va fi deosebită, putându-se împărtăși de binecuvântarea I. P. S. Sale Miron, Patriarhul țării, și de a celorlalți mitropoliți și episcopi prezenți.

Dintre vechii luptători, vor cuvânta I. P. C. Sa arhimandritul Iuliu Scriban din București, fratele Dr. Suciu-Sibianu din Brașov, P. C. Sa părintele Ioan Alexandrescu din Șarânga-Buzău, și alții dupăcum va îngădui timpul.

Ora 4 după masă: Adunarea de despărțire a fraților.

Ziua „Astrei“

— Cu prilejul festivalurilor de Rusalii —

Conducerea „Astrei“ a luat inițiativa de a organiza, prin despărțimintele sale, a doua zi de Rusalii, la orașe și la sate, în cuprinsul tuturor despărțimintelor sale, festivaluri culturale. Pentru anual acesta ziua Astrei are dublu scop: de a pregăti publicul pentru adunarea generală jubilară dela Blaj — 75 ani de activitate, și de a aduna mijloace materiale pentru munca ce o desfășoară în mijlocul poporului.

Aceste mijloace, mai ales în situația financiară economică de azi, sânt foarte modeste. Cotizațiile de membri sânt destul de neînsemnate; capitalul fundațiilor, plasat în acțiuni ale institutelor bancare și în depozite, — a avut soarta cunoscută de toți; veniturile festivalurilor ici și colo — sânt puține.

Regretatul Vasile Goldiș văzând situația grea a „Astrei“ a preconizat o politică culturală care ar fi fost mântuitoare pentru „Astra“, dacă ar fi fost urmată la ministerul cultelor și artelor. Anume de a da toate concesiunile de cinematograful din Ardeal și Banat „Astrei“. Ar fi fost un bun și românesc control asupra filmelor, și prin orânduirea concesiunilor „Astra“ și-ar fi asigurat mijloace materiale suficiente pentru marea ei misiune care nu e încă sfârșită.

ca de un vis urât, aminte de prigoana religioasă, din pricina căreia ni s'au rărit aici credincioșii. Noi nu vom evoca acum toate suferințele, tot martiragiul strămoșilor noștri; nu putem trece însă sub tăcere hecatomba de preoți martiri, îngropați la băile Homorod, pe contele Haller din Ferihaz, „ucigătorul de popi valahi“ (vezi Barițiu: Părți alese din Istoria Transilvaniei, vol. II).

De aici au pornit, în 1848, devastările și incendierile satelor românești Agostin, Paloș și Albești; atâtea sate de aici au ajuns morminte de drept credincioși, iar în 1916—1918 temnițele de aici au fost martore schinjuirilor, de care s'au împărtășit bogat preoți și mireni de-ai noștri.

Un nor negru a acoperit aceste plaiuri vreme de 16 veacuri.

Dar, azi zările s'au luminat.

Azi Dumnezeu dreptății vrea să lo-

FOIȘOARA

Cuvântare

la sfințirea temeliei bisericii din Odorhei (19 April 1936)

„Domnul a zis, că vrea să locuiască în nor“, (Cartea III, Împăraților 8, 12).

Venim astăzi aici, iubită obște creștinească, din porunca Inalt Prea Sfințitului nostru Părinte, Mitropolitul Nicolae, pentru ca să sfințim temelia acestui nou lăcaș dumnezeesc, și prin rugăciunile înălțate către Tatăl ceresc, să-I cerem ajutorul, să-I cerem să pogoare în inimile voastre însuflețire și putere, ca să terminați cât mai curând această casă a Domnului.

Dar, acest drum românesc nu a fost urmat. „Astra” a rămas cu 5—6 concesiuni de cinema, antreprenorii străini continuă să beneficieze singuri de cinematografe.

Pe de altă parte statul, cu îndatoririle și poverile lui multiple, n'a mai ajuns, în anii din urmă, să poată da vreo subvenție Astrei.

Conducerea Astrei s'a gândit, — văzând de altfel însuflețirea cu care și azi activitatea Asociațiunii e privită pretutindena, — să aștealte alt loc pe care să-l pună la îndemână celorlor vor să o ajute: să hotărască o zi pe an, în care să se facă festivaluri culturale în toate orașele și satele despărțimintelor, când fiecare poate să-și dea obolul său.

Dar ziua Astrei va fi necesar să rămână ca o prăznire culturală statornică mai ales din cel de al doilea motiv care i-a dat naștere: deasupra desbinărilor actuale să rămână o zi de înfrățire și solidarizare a sufletului românesc din Ardeal și Banat.

Pentru acest praznic se va da în fiecare an un program unitar, vor fi puse în aceeași zi aceleași probleme asupra cărora se va stăruia la toate festivalurile. Se vor pune la îndemână despărțimintelor conferențe populare model asupra problemei respective.

Iată pentru ce inițiativa conducerii trebuie să fie sprijinită de ori care român conștient, și la orașe, și la sate, și fiecare să contribuie — după posibilități, — și la sporirea mijloacelor materiale pentru propaganda culturală și educația națională a Astrei în mijlocul poporului.

Serbările «Astrei» culturale la Sibiu vor fi prezidate, în 1 Iunie 1936, de I. P. Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Se va ține o sedință festivă la ora 5 d. a. în sala Teatrului, unde se va desfășura un program ales, alcătuit din cuvântări, cântece cu orchestră și coruri.

Toți binevoitorii Asociației «Astra» sânt invitați să participe la serbări.

Marele Voevod Mihai, însoțit de colegii săi de școală și de domnii profesori, călătorind în excursiune de studii, s'au oprit în 25 și 26 I. c. la Sibiu, unde au vizitat catedrala mitropoliei, muzeul Asociațiunii «Astra» și alte așezăminte de seamă ale Sibiului.

Măria Sa voevodul Mihai și însoțitorii săi au vizitat și comuna Rășinari, cu vechea reședință a episcopilor ortodocși. La mormântul lui Șaguna, Voevodul, intrând în mausoleu, a presărat flori, iar unul din profesori a vorbit despre faptele mărețe ale lui Șaguna.

C. preoți să stea în fruntea mișcării Oastea Domnului

cuiască statornic în acest nor, pe care vrea să-l lumineze.

Iar noi am venit aici să punem temelie de granit, pentru eternitate, acestui izvor de credință și încredere, de dragoste și pace, de lumină și strălucire a lui Hristos, Domnul nostru.

Am venit aici să strigăm împreună cu prorocul Ezechiel morților noștri:

„Duhule, vino din cele patru vânturi, suflă peste morții aceștia, ca să învieze. Iată voi deschide mormintele voastre și vă voi scoate din mormintele voastre, voi pune duhul meu în voi și veți trăi; vă voi așeza iarăși în țara voastră, și veți cunoaște, că Eu, Domnul, am vorbit și am făcut” (Ezechiel 37, 9, 12, 14).

Venim aici în numele credinței și încrederii în Hristos, ca să strângem oasele risipite, zdrobite, răstignite, să le înviem și să le așezăm în vrednicia și cinstea cea de demult.

Nu venim să răpim dreptul nimănui. Ortodoxia românească nu are în trecutul său nici o pată de prozelitism, de persecuție a altor credințe. Toleranță până la extrem, ea a fost teren de experiență pentru propaganda confesională a tuturor vecinilor ei.

Ea vine în numele păcii lui Hristos și voeste ca prin dragostea evanghelică să armonizeze toate interesele și să aște un *modus vivendi* onorabil pentru toți cei

Probleme-Recensii-Comentarii

Consiliul Legislativ, Zece ani de activitate, 1926—1936. Institut „Luceafărul”. București, Un volum de 463 pg. Preț? —

Țara noastră, ca alte multe țări, a simțit necesitatea creerii unui organ care să cerceteze și să coordoneze lucrările de legislație ale diferitelor departamente ministeriale, înainte de a fi supuse Corpului legiuitor. A instituit, prin urmare, cu data de 1 Ianuar 1926, când începe funcționarea Consiliului, organul menit să-și dea avizul asupra tuturor legilor supuse discuției și votului parlamentului.

De atunci și până astăzi au trecut, — cum se arată în volumul acum apărut, — 1623 legi și 429 regulamente „prin filtrul instituției”, create înainte cu zece ani, al cărei prim-președinte a fost, și este încă, dl Alex. N. Gane.

Din paginile voluminoasei cărți se desprinde activitatea întreagă desfășurată de Consiliul Legislativ în timpul de un deceniu de când ființează. Este o muncă enormă, împreună cu mari greutăți, — pe care însă a biruit-o, în mare parte, răbdarea și priceperea, împreună cu stăruința de fier a membrilor Consiliului.

Noi, ca cetățeni pașnici și buni patrioți, ce putem pretinde mai mult, decât ca parlamentul să ne dea legi mai puține și mai bune, „legi, care nu se contrazic, legi care să nu dea loc la șicane, legi care, într'un cuvânt, să fie drepte și aplicabile”. — așa cum prevăd înșiși membrii Consiliului Legislativ, alcătuit din cele mai valoroase elemente ale vieții noastre parlamentare.

Pr. Dr. Nicolae Terchilă: Idei de filosofie religioasă la Vladimir Soloviev, Sibiu, 1936. Tip. Arhiepiscopiei. Pg. 96. Lei: 30.

Drept introducere, părintele Nic. Terchilă fixează, în câteva linii, viața și activitatea gânditorului rus Vladimir Soloviev, născut în 1853 la Moscova și răposat în vârstă de 47 ani, lăsând în urma sa o vastă operă de filosofie religioasă creștină.

Studiul părintelui Terchilă insistă asupra metafizicii, mistice și apocalipsei lui Soloviev. Interesant în deosebi este capitolul despre *misticism* Soloviev, când vorbește despre: rugăciune, jertfă și faptele milosteniei, post, creștinism, revelație, sfintele Taine, biserică, statul și societatea creștină.

asezați de soarte aici spre a-și duce viața împreună.

Ea vine, ca prin biserică de aici și prin școala de peste drum să răspândească lumina și știința purificată prin botezul credinței.

Veniți deci cu toții să ne întoarcem către Dumnezeu părinților noștri, care vrea să locuiască în nor și așa să-l rugăm:

Doamne, Doamne, caută din cer și vezi, și cercetează casa aceasta, pe care a întemeiat-o dreapta Ta și o desăvârșește pe ea. Amin. Prot. Emilian Stoica

Grizonturi spirituale

— Evadare! —

Când te găsești într'un cimitir cu cruci de lemn sau de piatră, unde odihnesc sub glie și în Domnul cei cari au fost odată oameni, ai impresia că deasupra capului tău plutesc funigii morții, într'o sumbră și continuă urzeală. Citești cu melancolie și cutremur epitafele mormintelor. Toate vorbesc, laconic și impresionant, despre o viață care s'a stins. O viață din care n'era mai rămas decât amintirea și pulberea de sub lespedea mormântului. Zădărnicia zădărniciilor! Și te gândești în aceste momente când stai de vorbă cu tine însuși, că și tu ești om, că și pe tine te așteaptă, nu se știe când, aceeași ineluctabilă soarte. Dar

în încheiere se constată concepția spiritualistă și profund religioasă a lui Soloviev, — o concepție destoinică de a da ajutor apreciabil cugetării contemporane ce se sbuciumă pentru a rezolvi problema existenței. Autorul studiului pune în vedere, că cercetarea celorlalte probleme, din opera lui Soloviev, va forma subiectul altui studiu întregitor, spre a putea adânci cum se cuvine lucrarea acestui cugetător.

Anuarul Liceului „A. Șaguna”. — A apărut Anuarul al 71-lea al Liceului ortodox român „Andrei Șaguna” din Brașov, pe al 85-lea an școlar 1934—1935, publicat de Ioan Moșoiu, director. Tip. „Astra” Brașov.

După cuvântul de deschidere, semnat de directorul Ioan Moșoiu, anuarul aduce, într'un articol datorit profesorului Candid C. Mușlea, câteva prețioase contribuții la istoricul școlii românești din Brașov și Țara Bârsei.

Corpul didactic, cum ne arată anuarul, s'a alcătuit din 22 persoane. Numărul elevilor a fost 450, între cari 321 ortodocși români, (mozaici 73, maghiari 40).

Elevii ortodocși ai liceului „Andrei Șaguna”, constituiți în societatea religioasă „Sf. Gheorghe”, sub conducerea profesorului de religie, a părintelui I. Brânzea, au ținut, în fiecare Duminică și sârbătoare, sedințe, în cadrul exortațiilor religioase, cu program corespunzător. Intre elevi s'a distribuit un însemnat număr de broșuri, foi și reviste religioase, a căror scris sănătos a oferit o aleasă hrană sufletescă.

Din celelalte date și informațiuni, mai reținem că Masa școlară „V. Onițiu”, în al 36-lea al existenței sale, a dat amiază la Cantina școlară pentru opt elevi (la 500 lei, din Octombrie până în Iunie, în total 40 mii lei), — cu toate că fondurile acestei mese au pierdut, prin legea conversiunii, considerabile sume.

Pr. I. Mihălcescu: Teologia și filosofia. Extras din revista „Studii teologice”, anul V, București 1936, Tipografia Seminarului monahal, Cernica-Ilfov, pag. 31. Preț? —

Vorbind de teologie și filosofie, se pune numaidecât, în mod implicit —, și problema raportului dintre revelație și rațiune, dintre credință și conștiință. Problema aceasta s'a pus în primele veacuri

creștine, și deși și-au spus cuvântul cei mai competenți în această chestiune, — sfinții Părinți, începând cu sfântul Iustin filosoful și martirul — și după ei și teologia modernă, totuși problema este încă în desbatere.

Astfel nu e mirare, că apare la noi studiul părintelui I. Mihălcescu, care-și propune să rezolve această problemă. Teologia și filosofia stând în acelaș raport una cu alta în care stă revelațiunea cu rațiunea, autorul arată mai întâi, care este raportul dintre revelațiune și rațiune. „Lumina credinței nu stinge lumina rațiunii, ci numai îi împrăștie întineric și-i dă strălucirea ei originală, înălțând-o la locul ce i se cuvine”. Revelațiunea și rațiunea se întregesc reciproc. Aceasta din urmă nu este izvor, ci numai mijloc de cunoaștere a adevărului; izvorul adevărului este mai presus de cugetare. Știința dogmatică este ceva mărginit și astfel credința rămâne „fundamentul sigur și rădăcina vie a oricărei cunoștințe”. Credința nu exclude știința, ci din contră o caută. Ea poate subsista alături de știință în unul și același spirit și trecerea dela credință la știință nu implică în sine cu necesitate o ruptură.

Autorul trece apoi la însași esența problemei puse. La început filosofia și teologia au mers îndelungat pe unul și acelaș drum; apoi s'au separat.

Până când filosofia este pură teorie, teologia este mai presus de toate știința vieții. „Filosofia și-a împlinit misiunea de îndată ce a parvenit să găsească o explicație suficientă a fenomenelor și să înjghebeze o teorie a universului, care satisfacă cerințele cugetării raționale; teologia însă merge mai departe, ea arată drumul ce conduce la împăcarea cu lumea și cu viața prin restabilirea adevăratei noastre relațiuni cu Dumnezeu; drumul nu către o fericire egoistă, ci către adevărata pace a sufletului...”

Teologia și filosofia trebuie să stea într'un raport de reciprocitate amicală. Ea nu poate exista fără filosofie, fără metafizică. Teologia este strâns legată de filosofie; ambele trebuie să meargă mână în mână.

În concluzie autorul spune: „Teologia bisericii noastre ortodoxe nu este înhamată — nici ca cea protestantă la carul reformatoilor și robită filosofiei kantiene, nici ca cea romano-catolică la carul Aquinatului cu vizitii socotite infailibile, — ci ea a ținut totdeauna mijlocia — aurea mediocritas — între una și alta, dar purtând grija de a nu desfigura prin adăuguri artificiale frumusețea și armonia originală a doctrinei creștine”.

Iată câteva spicuri sumare din studiul părintelui I. Mihălcescu, care este — după cât știm — primul teolog, care s'a

iată că deodată, aici în imperiul morții și al tăcerii, un fulgerător reviriment, un proces de mare iluminare se produce prin sufletul tău chinat: întrezărești, fericit, și înviorat, ca o ultimă finalitate, învierea ta din morți. De-acum nu mai ești atât de tulburat. Poți să și mori. Cunoști moartea, dar și învierea. Enigmele vieții tale au fost deslegate prin coordonatele unui suflet nemuritor. Astfel un cimitir cu cruci de lemn sau de marmură, în care odihnesc în liniște și uitare cei mutați la Domnul, poate să te învețe tot ce nu știi, poate să-ți aline pustiul și urâtul sufletului și poate să-ți descopere întreg destinul. Un cimitir, în care singurătățile cântă poemul veșniciei...

Ești un copil al plaiurilor de munte. Ai crescut cu stearii și gorunii. Ai crescut din rădăcinile și poezia munților și porți în trupul și sufletul tău vigoarea lor telurică. La umbra și frunzarul cetinei de brazi a găsit sufletul tău înțărare și ai băut viață din potirul florilor. A florilor din paștile însozite. Ești mulțumit. Ești fericit. Totuși un mare dor îți arde inima: ai vrea să colinzii durinea, ai vrea să vezi și alte locuri, necunoscute, pe unde n'ai umblat. Nostalgia necunoscutului. Căci ce folos de pământul acesta, îți spui tu, atât de mare și de fermecător, dacă omul e condamnat să trăiască o viață întreagă în

tr'un singur loc, captiv, fără putință de evadare? Ai vrea, de pildă, să-ți porți pașii către o mare de azur. Dorul acesta nu ți-l poți potoli cu iluzia mării, a valurilor și zbuciumului ei, pe care ți le dă cavitatea unei scoici de mare, atunci când o pui la ureche. Iluzia nu poate niciodată înlocui realitatea. Însă în măsura în care un cimitir te poate învăța, măcar aproximativ, ceea ce ai vrea să știi asupra rostului vieții, și o scoică de mare îți poate da cel puțin imaginea vagă a unei mări reale. Dar, în amândouă cazurile suntem departe de adevăr. Cu singura deosebire că pe câtă vreme dorul unei evadări către o mare de azur ni-l putem potoli oricând, dorul evadărilor în transcendent, nu putem să-l potolim niciodată așa cum am vrea noi. E un ideal inaccesibil pentru noi. Fiindcă noi muritorii, suntem legați, suntem ferecați iremediabil și de pământul acesta care mai poartă urmele blestemului adamitic, și casa de lut a trupului nostru nu ne îngăduie suprema și difinitiva evadare spre cer. Suntem prizonieri eterni, prizonierii efemerului, cum spune foarte sugestiv subtilul filosof Maurice Maeterlinck în cartea sa „Avant le grand silence”. E o carte grea de gânduri și bogată în reflexii adânci, cum rar întâlnești astăzi în arena slovei ziditoare de suflet. Tema vremelniceii omului și a corsetelor pământului pe care un destin ingrat îl co-

ocupat la noi în mod serios cu această problemă. Scrisă cu multă competență, obiectiv, cumpătat și într-un stil clar și atrăgător, lectura broșurei acesteia procură cetitorului deplină clarificare într-o problemă, care, deși veche, este încă în discuție. Autorul își expune aici punctul său de vedere în această chestiune și tocmai în aceasta constă valoarea de căpetenie și noutatea studiului său.

C. I. Sârbu

Candid C. Mușlea: *Protopopi de altădată ai Brașovului.* Protopopul Bratu Baiul (1760—1831) și fiul său Nicolae („Conu Baiu”) (1782—1855). Tipografia Unirea Brașov, 1936. 86 pg. 50 Lei.

Părintele C. Mușlea, distins profesor la liceul „A. Șaguna” din Brașov, scoate la iveală o nouă lucrare, arătând pe bază de documente, viața sbuciumată și strădaniile vrednicului protopop brașovean B. Baiul și ale fiului său Nicolae. Broșura de față, extrasă din excelenta revistă „Țara Bârsei”, unde autorul este un apreciat publicist și colaborator, nu este primul rod al silințelor P. C. Sale. Sub titlul „Protopopi de altădată ai Brașovului”, părintele prof. Mușlea pare a fi început o foarte interesantă publicație periodică. După ce în alte două broșuri anterioare s'a ocupat de viața altor doi bravi protopopi brașoveni, urmează acum a treia la rând, în șirul publicațiilor cu titlul de mai sus. P. C. Sa este un iscusit și neobosit cercetător al trecutului nostru bisericesc și național din ținutul Bârsei și toate afirmațiile și le sprijinește pe bază de documente serioase, scoase mai ales din arhiva municipiului Brașov.

Autorul începe prin a ne face o frumoasă descriere a Zărneștilor, comună mare, așezată la poalele Pietrii Craiului, unde s'a născut, într'a doua jumătate a veacului al 18-lea, prot. Baiul. Zărneștii se numără și azi printre localitățile de frunte ale Ardealului cari au dat neamului nostru o serie de bărbați aleși, cari în vremurile de după unirea cu biserica Romei au avut un rol însemnat în viața noastră bisericească și națională.

Acest bărbat luminat, prin vrednicia sa personală, a ajuns mai apoi protopop al Brașovului și în această calitate a lucrat mult pentru binele școlii și al bisericii ortodoxe. A trăit într'o continuă luptă cu sașii, cărora nu le convenea ca n'fruntea bisericii să ajungă oameni așa de deștoinici și, împreună cu fiul său Nicolae, a dat mult de lucru magistratului brașovean. Om energic și hotărât „el a lăsat moralitatea și religiozitatea printre credincioșii săi și a înființat o școală populară, unde românii din Bran și alte părți își trimeteau copiii la învățătură”. Idealul lui era: „ridi-

care și prosperarea națională, economică și culturală a neamului său”.

Nicolae Baiul era cu mult mai învățat decât tatăl său. După ce a terminat școala din satul natal, a făcut studii strălucite la liceul evanghelic din Brașov, apoi la Sibiu, Cluj, Pesta și Viena, unde studiază filosofia și dreptul. Tatăl său voia să-l vadă preot, dar tânărul Nicolae, având înclinare către avocatură, începu să lupte pentru drepturile poporului său. Vremurile de-atunci erau foarte grele și apăsarea bieților români devenea tot mai de nesuportat. Ei nu mai erau stăpâni nici măcar pe glia lor de pământ și pe truda lor, dar asupritorii erau așa de orbiți că nu puteau să vadă norii revoluției din 1848.

N. Baiul a fost un bun român și și-a pus tot sufletul pentru ca să câștige drepturi pe seama poporului său năcăjit.

Cel mai mare merit al său a fost că îndemna pe părinții mai înstăriți să-și dea copiii la școlile mai înalte. El a fost în Ardeal, ceea ce M. Nicoară a fost în părțile arădane: un idealist în adevăratul înțeles al cuvântului, care „de toată lumea se îngrijea, numai pe sine însuși se uita”.

Cartea părintelui Mușlea, scrisă cu multă căldură și obiectivitate, este pusă înaintea noastră cu mult folos duhovnicesc. Pentru că, după cuvântul apostolului Pavel, trebuie să luăm pildă dela înaintașii noștri, să le urmăm credința și faptele mari.

Anul trecut părintele Mușlea, în colaborare cu dl profesor Mărculescu, a tradus din limba franceză cartea eruditului profesor dela Sorbona și director al observatorului astronomic din Paris, Ecslangon, intitulată: Zece lecțiuni de astronomie.

De sigur că pentru răvna și munca depusă i se cuvine toată lauda. Lucrarea P. C. Sale, pe care o recomandăm cu toată dragostea; se află de vânzare la autor.

Pr. Ioan Ilie

Dr. Vasile Lăzărescu, episcopul Caransebeșului. *Pârgha Darului.* Cuvântări, 1936. Tip. Dic. Caransebeș. — Un vol. de 111 pg. Prețul?

Cartea Prea Sfințitului episcop Vasile al Caransebeșului cuprinde cuvântările Sale rostite în cursul celor doi ani de arhipăstorie, publicate în scop ca binecredincioșii și bineintenționații să cunoască mai de aproape modul cum Arhipăstorul înțelege și dorește să-și facă datoria la care a fost chemat, — astfel, negreșit, împreună-lucrarea, pentru binele bisericii și al neamului, va putea să fie mai lesnicioasă și mai bogată în roade duhovnicești.

Toate aceste cuvântări, pastorale și predici, se prezintă ca o lucrare dintre cele mai meritorii în literatura noastră omiletică, — fapt care ne îndeamnă să recomandăm călduros acest nou volum al P. S. episcop Vasile, tuturor slujitorilor altarului și altor binecredincioși cetitori.

*

mandă să le poarte, e desbătută, erudit și clar, în paginile neuitate ale acestei cărți. Patru cincimi din viața noastră se cheltuiesc pentru satisfacerea trebuințelor de ordin fiziologic. Pentru suflet ce mai rămâne? Nimic, sau aproape nimic. Altelele sufletului nostru zac într'o desolantă părăsire. Aceasta e viața adevărată? Coviltirul care acopere misterele vieții omenești nu poate fi dat la o parte în întregime. Rămâne mereu în sufletul tău un dor neîmplinit, o enigmă nedeslegată, o aspirație arzătoare. Dar nimeni și nimic nu ne poate constrânge să admitem că viața adevărată se reduce la o fadă și tristă parodie, la un simulacru de viață. Revolta permanentă a sufletului nostru împotriva tuturor convingerilor pământești cari îl aservesc, e o dovadă peremptorie că viața adevărată trebuie căutată în altă parte, nu în satisfacții trecătoare. Unde? Să întrebăm sufletul. Să-l descătușăm și să vedem încotro se îndreaptă? Să-l lăsăm să evadeze spre culmile înșorite ale cerului.

Dorul evadărilor spre culmile senine ale cerului îl simțim în piepturile noastre mai intens în timpul primăverii. Strigările de evadare din cotidian, strigările sufletului nostru, sunt mai puternice ca niciodată în timpul primăverii. În zilele de primăvară sufletul nostru respiră cu nădejdea profundă de a se încadra în transcendent. Vrea să zboare

de pe pământ. Primăvara ne revelează mai mult ca orice cărările adumbrate și tănuite ale sufletului. Zilele de primăvară, zile de lumină și de fericire, sunt prilejuri minunate de largă destindere pentru suflet și de puternice vibrații lăuntrice. Sunt popasuri de odihnă, de reculegere și fecunde reflexii metafizice. Melodiile inimii ne transfigurează și ne fac să trăim, cel puțin câteva clipe, sub cupola odihnitoare a idealurilor eterne ale vieții. Graiurile primăverii, cu covoarele ei de iarbă și de flori, ne desvăluie strălucitor sensurile luminoase și înalte ale vieții. În primăvară sufletele noastre își regăsesc adevărata lor axă, se apropie mai mult de Dumnezeu, se încălzesc la flacăra vieții veșnice. Fiindcă e cu neputință să vezi o primăvară de lumină și viață și să nu aduci închinare Celui care ni-o dăruiește. Și dacă vântul misterelor nu poate fi ridicat de tot, ele, aceste mistere ale vieții, în timpul primăverii capătă contur de dulce și covârșitoare poezie. După cum în ochii unui părinte poți descifra toată adâncă lui dragoste filială, tot astfel în poezia fermecătoare și elocventă a primăverii poți descifra pe divinul ei Creator. După cum maternitatea imprumută femeii un chip de sfântă, tot astfel un suflet care se scaldă în lumina primăverii, renaște și se sfințește.

E primăvară! Nu simțiți dorul evadărilor în sufletul vostru?

V. Sămărtinean

Problema românilor secuizați prezintă azi deosebit interes nu numai pentru localnici și instituțiile lor, ci și pentru alți factori din cuprinsul țării noastre.

Pentru a readuce pe acei frați de sânge la patrimoniul național, în locurile bătute de vitregia vremii, numeroase școli din țară au început o acțiune de reînviere și de mândrie românească drept răspuns la chemarea, tot mai reînnoită, a celor ce nu sânt străini de sufletul nostru, a fraților cari stăruesc să revie la credința și la limba lor strămoșască.

Primele școli care au început asemenea acțiuni, de multă laudă vrednică, sânt între altele: Școala normală de fete „Madona Dudu” din Craiova, sub conducerea doamnei directoare E. Pașalea, și Școala normală de băieți dela Tg. Jiu, de sub direcția dlui C. Mihăilescu.

Serbările, din acest prilej, s'au ținut, într'una din trecutele Dumineci, la Malnaș, Tamașfalău și Bixadul Oltului, — și s'au desfășurat în mod cât se poate de impresionant.

La Malnaș s'a sfințit, în mijlocul unei distinse asistențe, troița și clopotul dăruite de școala dela Craiova. Slujba sfințirii a săvârșit-o un sobor de 5 preoți, în frunte cu păr. protopop Aurel Nistor din Sf. Gheorghe. Răspunsurile liturgice le-a dat corul școlii Normale craiovene, dirijat de profesorul N. Ionescu. Păr. protopop Nistor, dl prelect al județului Dr. V. Bidu, dna directoare Pașalea, dl P. Ghițescu director general și reprezentant al ministerului instrucțiunii, au rostit luminoase cuvântări spre mângăierea și bucuria locuitorilor comunei Malnaș, — comună adoptată de școala normală dela Craiova, care și-a luat obligația de-a pune toată stăruința în scop să se înceapă și ridicarea unei sfinte biserici în acest ținut.

După solemnitatea dela Malnaș asistența întreagă s'a îndreptat spre comuna Bixad; aici s'a făcut inaugurarea școlii primare de stat, o măreață clădire, închinată culturii poporului din satul secuizat. Biserica ortodoxă din deal, zidită din piatră și găsită în 1919 fără credincioși, dovedește că a existat aici o viață românească, ce trebuie redeșteptată și consolidată.

În același timp Școala normală „Spiru Haret” din Tg. Jiu, luând inițiativa de-a adopta sufletește înstrăinată comună Tamașfalău din plasa Covasna, a trimis un numeros grup de elevi, cu fanfară și cor, conduși de dl director C. Mihăilescu.

Și aici un sobor de preoți, în frunte

cu păr. protopop al Oituzului Ion Rafiroiu, a făcut slujba sfințirii dăruirilor aduse, a clopotului și a troiței, o lucrare artistică executată în stil gorjean de tinerimea școlii normale a Gorjului.

Vorbiri înălțătoare și o sezătoare culturală au tălmăcit însemnătatea zilei.

Pentru ziua de Duminecă, 31 Mai 1936, se anunță inaugurarea capelei și sfințirea drapelului și a troiței din comuna Dalnic, adoptată de Școala normală de învățători „Mihai Viteazul” din Ploști.

Alte inaugurări sânt pe cale de-a se înfăptui.

Să dea bunul Dumnezeu, ca troițele și clopotele sfințite, și aduse cu atâta iubire frățească, inspirată de căldura și entuziasmul tinerețelor, să ajute celor înstrăinați să-și lumineze mințile și sufletul, în care tot mai dăinuiește schinția dragostei de lege și neam.

*

Cerc religios. — În ziua de sfântul Gheorghe, în parohia Ceru-Băcăinți, protopopiatul Geoagului, s'a ținut anualul cerc religios al preoților din împrejurime. Liturgia a fost săvârșită în sobor de 5 preoți; la priceasnă a predicat părintele C. Doroga (Băcăinți), arătând întâmplări minunate din viața plină de bărbăție a sfântului zilei și dând îndrumări tineretului să-și urmeze patronul. La finea sfinte liturghii a predicat părintele E. Todea (Mermezeu) despre Rugăciune și puterea ei, captivând atenția credincioșilor. La locul pregătit în preajma bisericii s'a săvârșit sfântul maslu, — slujbă față de care credincioșii au deosebită atracție. A predicat părintele M. Popescu (Homorod-Suseni) despre virtutea iubirii; ascultătorilor ei a dat, ca exemplu de iubire, pe Acela care era iubirea întruchipată. În numele credincioșilor a mulțumit credincioșilor preoți, parohul locului. Pr. I. S.

*

Conferințe. — Cercul pastoral preoțesc Gârbova, protopopiatul Mercurea, și-a început conferințele cu ziua de 23 April 1936, în comuna Boz, printr'o conferință combinată cu a învățătorilor din cercul cultural Cunta.

Favoriți de o zi plăcută cu cer brăzdat de nori ușori, preoții au început a sosi dimineața după ora 8 în aceasta comună, unde poporul, înainte anunțat, aștepta îmbrăcat sărbătorește.

Parohia ortodoxă în frunte cu părintele G. Buzea, om cu mână harnică și răvna de apostol, se poate bucura de propășirea enoriașilor săi în cele duhovnicești și materiale. Aceasta se vede și de pe înfățișarea sfântului locaș. Reparat temeinic în anul trecut, vopsit pe dinafară și zugrăvit pe dinăuntru cu gust, împodobit cu tot ce

Filosofia existențială și influența acesteia asupra protestantis-mului contemporan

(5) de Dr. N. Balcă

Opoziția dintre antropologia idealistă și aceea a lui Gogarten poate fi redusă la formula om creat și om creator. Idealismul german învață că omul este, grație spiritului său, o putere creatoare și ca atare ceva „în sine” și „pentru sine”. De nimic nu este idealismul mai mândru, ca de libertatea și autonomia lui. El pretinde a fi singurul creator al vieții și al ordinii în lume. De aceea trebuia să înceapă lupta între Creator și creatură, între libertate și autoritate, între rațiune și credință. Scrierile lui Gogarten sunt pătrunse de suflul acestei lupte năprasnice. Pentru acest teolog omul este o creatură a lui Dumnezeu „er ist vom Gott her”.¹ „Das uns-selbst-als-Geschöpf-wissen” în credință este punctul de plecare al întregii gândiri și argumentări gogarteniene.²

Conceptia aceasta antropologică, care vede obârșia existenței omului în creația lui Dumnezeu, este îndreptată împotriva nebunei credințe a omului modern în rațiunea și spiritul său. Incredut în spiritul său creator, acest om a încercat să deto-

¹ Gogarten, Politische Ethik, Jena 1934, pag. 69.

² Gogarten, Ich glaube an den dreinagen Gott, Jena, p. 68. Același, Illusionen, Jena p. 137.

neze pe Dumnezeu și să se facă pe sine creator al existenței sale. Gogarten și toți ceilalți teologi dialecticieni se ridică împotriva acestui titanism prometeic al omului modern apusean.³ Gogarten face în cele dintâi scrieri ale lui o deosebire radicală între activitatea omenească și cea dumnezeiască. Căci, deși omul e creat de Dumnezeu, el a căzut prin păcatul originar „in die totale Nichtigkeit”. Pentru filosofia idealistă, păcatul era inexistent. În religia acestui sistem filosofic, — ca religia umanității, — noțiunea de păcat era exclusă din motivul că această noțiune făcea imposibilă construcția revenirii la sine a spiritului absolut. Pentru Gogarten, din contră: „Die religiöse Betrachtung hat nur Sinn, wenn in ihr nichts bleibt als Gott, wenn alles Menschliche schwindet, wenn das Menschen Handeln aufhört und Gottes Tun beginnt”. Gogarten accentuează, ca și Barth, prăpastia dintre Dumnezeu și om: „Deosebirea radicală trebuie dusă până la rădăcină, până la absolut; aici creatura, acolo Creatorul; aici omul, acolo Dumnezeu”.⁴ Aici nu mai e nici o posibilitate „eines Einswerdens”. Dumnezeu e sfîntenia absolută, iar omul e total căzut în păcat. Cu această deosebire, Gogarten tinde, să redea în fața omului modern onoarea care se cuvine lui Dumnezeu și să arate în ace-

³ Și nu cum susține Lucian Blaga în „Gândirea” din Mai 1936 Nr. 4, că teologia dialectică ar fi tocmă expresia acestui spirit prometeic.

⁴ Gogarten, Religiöse Entscheidung, p. 19.

poate da un popor sărac și darnic, îți arată că parohia noastră și-a primit păstorul cel bun, care sufletul și-l pune pentru păstoriți.

La ora 9 s'a început sfânta liturghie în sobor, slujită de cei șase preoți ai cercului. Imediat și-au făcut apariția în biserică și învățătorii veniți la conferință, cu vrednicul lor președinte I. Dancu din Ungurei.

Învățătorul sublocotenent I. Rigăr, din Spring, sosește în biserică cu o echipă de tineri premilitari, români, sași și unguri, postându-i în 2 coloane de-a stânga și de-a dreapta.

Tinerimea adultă era așezată în podiul bisericii, de unde atârna steagul tricolor al Reuniunii femeilor din localitate. Curățenia în biserică, decorurile și aranjamentul, arată mâna pricepută a femeilor din reuniune, de sub conducerea soției preotului.

Răspunsurile, la sfânta liturghie, au fost date de învățătorii din strane și de corul unison al tinerimii adulte din foisor. Rugăciunea Domnească a fost cântată de studentul dela academia comercială din Cluj, I. Stoicuță, care cu voce puternică de bas impresionează adânc inimile ascultătorilor.

La priceasnă a predicat președintele cercului preoțesc, parohul I. Muntiu din Cărpiniș, comentând evanghelia zilei și arătând personalitatea și suferințele sfântului mucenic Gheorghe. Se adresează apoi tinerilor premilitari, să ia exemplu de conduită dela tinărul și viteazul călăreț, împodobit cu mari calități; iar societatea creștinească a „Oștii Domnului”, condusă de parohul local, să se desăvârșească suflându-le tot dela acest mucenic, strângându-se în jurul sfintei noastre biserici.

La finea liturghiei preoții au făcut sfîntirea apei în mijlocul bisericii, și întreg poporul a fost miruit și stropit cu apă sfîntită.

La ora 3 jum., după vecernie, s'a început conferința publică în curtea școalei, fiind sala școalei neîncăpătoare.

Președintele cercului preoțesc, în cuvântul de deschidere, arată rolul bisericii și al școalei în educarea poporului, precum și armonia ce trebuie să existe între preot și învățător, recunoscuți conducători firești ai poporului.

Învățătorul P. Dumitrașcu din Spring, printr-o cuvântare frumoasă arată ce fel de activitate are să desfășoare poporul nostru, spre a se putea ridica economicște la o stare superioară.

lași timp acestui om, care este realitatea lui adevărată.

Gogarten arată mai departe că omul nu poate avea alt raport cu realitatea, decât sau conducând, sau fiind condus. Asta înseamnă că „sau ne ia în stăpânire realitatea și noi devenim servitorii ei, sau noi luăm în stăpânire realitatea voind să devenim stăpâni ei”. Căci viața care ne este dată nouă să o trăim, ne pune înainte hotărâri de mai sus. Noi trebuie să ne hotărâm din clipă în clipă pentru una din aceste posibilități, căci o a treia nu există. Din acest punct de vedere istoria mai nouă a spiritului omenesc apare ca o încercare a omului de a se face pe sine domn al realității. Și el crede că poate face acest lucru, dacă își așează Eul său rațional în centrul cosmosului, dacă atribuie acestui Eu puteri creatoare absolute, considerând totul în lume numai ca pe un mijloc al evoluției lui personale. Totul ceea ce există și se întâmplă în lume „este o istorie a Eului, a Eului care revine la sine, care se eliberează devenind autonom. Evoluția Eului pur și supratemporal din nemărginita bogăție a aparițiilor lui temporale.” Așa că spiritul omenesc se află în centrul istoriei. Pentru o asemenea concepție „toată istoria are un subiect numai. Și acest subiect este spiritul omului, căci în toată înțelegerea aparițiilor istorice e vorba de o cunoaștere proprie a spiritului omenesc”. Spiritul omenesc nu este așa dar numai subiect, ci și obiect. În totul el se cunoaște pe sine, căci el nu poate să cunoască în realitate decât pe sine însuși.

Gogarten, Ich glaube an den drei eigen Gott.

Conferențiază apoi părintele C. Hășcău din Reci, arătând criza morală în care se sbate omenirea de azi, indicând și mijloacele de asanare.

Președintele cercului învățătoresc, I. Dancu, în cuvinte alese stăruiește asupra colaborării mai întinse între învățătorul de azi și între preoțime, și își exprimă bucuria sufletului de a fi putut sta alături de lucrarea slujitorilor altarului.

Preoții, trecând apoi la locuința parohului local, constituiți în conferință intimă, discută chestiunile profesionale. Fixând la urmă programul conferinței viitoare, ședința se ridică.

Raportor

Programul

festivităților cu ocaziunea aniversării alor 30 de ani dela sfîntirea bisericii catedrale și a sfîntirii noilor episcopi ai Clujului și Orășii

Sâmbătă 30 Mai 1936

1. Ora 17⁰⁰ primirea în gara Sibiu a I. P. S. Sale Preafericitului Patriarh Miron, a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicodim al Moldovei și Sucevei și a celorlalți ierarhi.

2. Plecarea dela gară la biserică catedrală, unde se va face rugăciune de mulțumită.

3. Ora 18⁰⁰ Slujba vecerniei și a privegherii în biserică catedrală în legătură cu hirotonirea de episcop din ziua următoare.

Duminecă, ziua I-a de Rusalii, 31 Mai 1936

Ora 8⁰⁰ dimineata: Sfânta liturghie săvârșită în biserică catedrală de către I. P. S. Sa Preafericitului Patriarh Miron, împreună cu II. PP. LL. Mitropolitii Nicodim al Moldovei și Nicolae al Ardealului, PP. SS. LL. episcopii Vartolomeu al Râmnicului-Noului Severin, Ghenadie al Buzăului, Vasile al Caransebeșului, Andrei al Aradului, Grigorie al Argeșului și arhiereul Vasile, vicarul Mitropoliei Ardealului — înconjurați de un mare sobor de preoți. În decursul sfintei liturghii se va face sfîntirea întru episcop a I. P. C. Sale arhimandritului Nicolae Colan pentru scaunul eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Ora 13. Masa festivă pentru invitați în Aula Academiei teologice.

Ora 17. Slujba vecerniei și a privegherii în biserică catedrală în legătură cu hirotonirea de episcop din ziua următoare.

Luni, ziua a II-a de Rusalii, 1 Iunie 1936

1. Ora 8⁰⁰ dimineata, sfânta liturghie — ca și în ziua primă de Rusalii — în decursul căreia se va face sfîntirea întru episcop a I. P. C. Sale arhimandritului Dr. Nicolae Popoviciu pentru scaunul eparhiei Orășii.

2. După terminarea sfintei liturghii Congresul general al Oastei Domnului în sala Thalia.

3. Ora 17. Serbarea jubilară a Astrei în Teatrul orașenesc cu vorbirea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae și conferința dlui profesor Mihail Manolescu, cu mai multe cântări executate de corul liceului „Gh. Lazăr”.

In ajutorul celor desnaționalizați

Ministerul instrucțiunii publice a luat o importantă hotărâre, ce privește readucerea la naționalitatea de origine a românilor din ținutul secuizat și dela granițele țării.

Școalele statului, de orice grad, și școalele particulare cu limba de predare română, sânt obligate să vină în ajutorul acestor români desnaționalizați.

Fiecare școală va lua sub ocrotire câte o comună din aceste regiuni și va da concurs efectiv bisericii prin procurarea unui clopot, vestimente, vase sacre și a unei troite.

Fiecare școală se va îngriji de procurarea unei biblioteci române pe seama școalei din comuna respectivă.

Fiecare școală va lua sub îngrijirea sa și va întreține în internatul său câte 2—5 elevi, copii de români desnaționalizați din comuna respectivă.

Fiecare școală va întreține o propagandă culturală și națională, în comuna ce și-a ales-o, prin echipe de profesori și elevi, care vor merge în tot anul cel puțin de două ori la fața locului.

Opera, întreprinsă de ministerul instrucțiunii, grăește dela sine; ea va fi întâmpinată, fără îndoială, cu mare bucurie de toți bunii români.

Nr. 4625—1936.

Notificare oficială

Comunicăm, că la 20 Iunie c. se va ține o sesiune extraordinară de examene de capacitate preoțescă. Se pot prezenta la aceste examene absolvenții Academiei teologice „Andreiane” și licențiații facultăților de teologie de origine din Arhiepiscopia noastră, cari ne vor înainta până la 18 Iunie c. cereri de admitere însoțite de actul de botez și de diploma de absolvire resp. de licență.

Sibiu, din ședința bisericească ținută la 25 Mai 1936.

Consiliul arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Știre personală. Înalt Prea Sfințitul nostru mitropolit Nicolae a călătorit în 25 c. la București, iar a doua zi, Marți în 26 c., s'a prezentat împreună cu P. Sf. episcop Nicolescu al Lugojului, cu dnii Dr. A. Vlad, Dr. Ilie Beu și A. Olteanu, ca delegație a Congresului economic ținut în 28 Noemvrie 1935 la Cluj, la Președinția Consiliului de Miniștri, unde a avut loc o convorbire cu Dl Prim Ministru Gh. Tătăreanu, Dl Antonescu, Ministrul Finanțelor, și Dl A. Lapedatu, Ministrul Cultelor și Artelor, privitor la despăgubirea bisericilor și instituțiilor culturale, cum și privitor la refacerea așezămintelor de credit din Ardeal și Banat. Delegațiunea, în privința despăgubirii bisericilor pe urma crizei instituțiilor de credit, a primit o soluțiune favorabilă, iar chestiunea ajutorării creditului a format obiectul unei conferințe speciale în zilele următoare.

Înalt Prea Sfinția Sa s'a întors Miercuri în 27 dimineata la reședința Sa.

Investitura noilor episcopi. Pentru ceremonia Investiturii noilor episcopi, al eparhiei Clujului și al eparhiei Orășii, a fost fixată ziua de Marți, în 2 Iunie. Investitura va avea loc în Palatul Regal din București.

Biblia în traducerea I. P. Sfințitului Mitropolit Nicodim al Moldovei și a preoților Gala Galaction și V. Radu, a fost prezentată oficial Sfântului Sinod în 27 l. c. Lucrarea de traducere și tipărire a durat 6 ani (1930—1936). Biblia, în noua ediție a Sfântului Sinod, constituie un fapt epocal pentru biserică neamului. Ea e tradusă pentru prima oară din textul original.

Hirotoniri. Următorii clerici au fost hirotoniți întru presbiteri: Zichil Enescu pentru parohia Peștera (prot. Băița), Partenie Popa pentru Ocna Sibiului (prot. Sibiu) din Arhiepiscopia noastră, și Grigorie Cucerzan pentru Găbud (prot. Ludoș) din eparhia Clujului.

Noi academicieni. În ședința dela 25 l. c. Academia Română, întrunită în sesiune generală, a ales printre membrii activi pe dl A. C. Cuza, profesor onorar al universității din Iași, la secția istorică. In aceeași ședință a fost ales ca membru de onoare dl Ioan Al. Lapedatu, prof. la Academia de înalte studii comerciale din Cluj.

O însemnată danie. Comitetul „Fondului săracilor din Rășinari” aduce și pe această cale cele mai profunde mulțumiri dnei Ileana Dr. Ilariu Hoadrea din Sibiu, pentru însemnată danie de Lei 100.000 (100 bucăți acți) pe seama susnumitului fond de binefacere, care activează neînterupt în sens evanghelic, de peste 80 de ani, dând ajutoare lunare celor săraci, — ca legat pe numele: „Dr. Ilariu Hoadrea fost notar public în Sibiu și soția sa Ileana n. Hamzea”, cu scopul, de a se întreține în căminul zidit, săracii cari cer ajutorul deaproapelui. Fericitul în Domnul Dr. Ilariu Hoadrea, fiu al comunei Rășinari și vâd. sofiei Ileana, prin această danie se situează în rândul fondatorilor de odinioară ai acestui fond cari prin inițiativa lor, urmată cu prisosință de un mare număr de binefăcători, au șters atâtea lacrimi din ochii celor necăjiți și lipsiți. Domnul să răsplătească binefacerea cu roua milosteniei sale!

Conferința poetului Radu Gyr. Conferința „Întoarcerea la credință” ținută de poetul și prof. Radu Gyr în Aula Academiei teologice, Sâmbătă seara în 23 cor., a fost o încântare, o poezie, un imn frumos închinat credinței și tineretului care a aflat calea spre ea.

O conferință care ar trebui să facă ocolul țării, un minunat exemplu de apostolat laic, un „Genie du Christianisme” al zilelor noastre.

Sfîntire de steag. Vechea reuniune a femeilor ortodoxe române pentru înfrumusețarea bisericii, din Sibiu (Iosefin), voind să-și cimenteze existența și printr'un semn văzut, și-a alcătuit un steag frumos, care a fost sfîntit în 3 Mai c. Dl senator Anastasie Boiu și dl Dr. I. Maței, avocat, au fost nași. Sfîntirea steagului s'a făcut într'un cadru solemn și a prilejuit o adevărată revărsare de bucurie și însuflețire. În predica rostită cu această ocazie, părintele I. Boiu a subliniat că reuniunea din suburbiul Iosefin se situează printre cele mai vechi organizații din Transilvania. Un accent de învioreare a produs și cuvântarea dlui senator A. Boiu, care a arătat într-o lumină deosebit de vie rolul jucat totdeauna de femeia și mama română în lucrările de binefacere creștinească.

Conferință. În cadrul festivităților sărbătorii naționale de 10 Mai, aranjat anul acesta cu deosebită atenție — cu ocazia împlinirii a 7 decenii dela întronizarea stăpînii române, — în orașul secuizat I. G. Duca (Cristur) a conferențiat părintele Simion Radu, în asistența unui public mare și select, din loc și chiar din Odorhe. Sf. Sa a evidențiat însemnătatea istorică a momentului, cu aplicare la datoria clipei prin care trec înfringurate de teama războiului, toate popoarele. Cuvântarea, în piața orașelului, a lăsat o impresie deosebit de profundă. — Coresp.

Rusia Sovietică a interzis avortul. Dacă e adevărată șurea ce-o aduc zărele, Rusia Sovietică pregătește o lege pentru interzicerea avortului și pentru sporirea ajutorului ce-l acordă statul lauzelor și mamelor cu mai mulți copii. Se înțelege că Sovietele nu pot fi conduse la acest pas decât de motive pământești: înmulțirea neamului. Și că până nu vor cultiva sentimentul religios, numai cu măsuri polițienești nu vor reuși să uple leagănele.

Dar nu e mai puțin adevărat că până și un stat ateu lasă de rușine pe guvernării noastre, superficiali și nepăsători de destinele neamului atunci când legiferează permișiunea avortului, în loc să urmeze o politică prin care să încurajeze și să consolideze familia.

Ultime știri

În ultimul moment aflăm cu părere de rău că din motive neprevăzute I. P. Sf. Sa Patriarhul MIRON nu poate lua parte la festivitățile religioase cari vor avea loc în zilele de Rusalii la Sibiu.

Programul acestor festivități rămâne așa cum a fost stabilit și publicat.

Sosirea înalților oaspeți la Sibiu. Vineri seara a sosit la Sibiu, venind cu mașina, Prea Sfinția Sa Ghenadie, Episcopul Buzăului, însoțit de P. C. Sa prot. Grigore Popescu, revizor eparhial, și de C. diacon Alexandru Marinescu, profesor sem. Prea Sfinția Sa, și suita, este găzduit la reședința mitropolitană.

În decursul zilei de azi sunt așteptați ceilalți înalți oaspeți, cari toți și-au anunțat sosirea la festivitățile dela Sibiu.